RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 75.906/1
van 16 april 2024

over

een ontwerp van koninklijk besluit ‘tot vaststelling van de nadere regels voor het tableau van de Orde van landmeters-experten’

CONSEIL D’ÉTAT
section de législation

avis 75.906/1
du 16 avril 2024

sur

un projet d’arrêté royal ‘fixant les modalités pour le tableau de l’Ordre des géomètres-experts’

#LW-CJEYKFDFH-HFJAGMR#

Op 15 maart 2024 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Middenstand verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit 'tot vaststelling van de nadere regels voor het tableau van de Orde van landmeters-experten'.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 9 april 2024. De kamer was samengesteld uit Wilfried VAN VAERENBERGH, eerste voorzitter van de Raad van State en Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Brecht STEEN, staatsraad, en Ilse ANNÉ, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Tina COEN, adjunct-auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 16 april 2024.

*

Le 15 mars 2024, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre des Classes moyennes à communiquer un avis dans un délai de trente jours, sur un projet d'arrêté royal 'fixant les modalités pour le tableau de l'Ordre des géomètres-experts'.

Le projet a été examiné par la première chambre le 9 avril 2024. La chambre était composée de Wilfried VAN VAERENBERGH, premier président du Conseil d'État et Marnix VAN DAMME, président de chambre, Brecht STEEN, conseiller d'État, et Ilse ANNÉ, greffier.

Le rapport a été présenté par Tina COEN, auditeur adjoint.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Marnix VAN DAMME, président de chambre.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 16 avril 2024.

*

‡LW-CJEYKFDFH-HFJAGMR‡

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het om advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit strekt tot het regelen van de aanvraag tot inschrijving als landmeter-expert-stagiair, landmeter-expert-natuurlijke persoon of landmeter-expert-rechtspersoon op het tableau van de Orde van landmeters-experten (artikelen 2 tot 5). Daarnaast wordt in het ontwerp de wijze geregeld waarop een persoon die weggelaten werd van het tableau een herinschrijving kan vragen en worden de voorwaarden bepaald waaronder dat kan gebeuren (artikel 8). Ook wordt het eerherstel geregeld dat kan worden aangevraagd door een persoon die een disciplinaire sanctie van schorsing of schrapping heeft opgelopen (artikel 9).

Het ontwerp bevat diverse bepalingen met betrekking tot de gegevens die op het voornoemde tableau zijn opgenomen. Zo wordt de toegang tot die gegevens geregeld (artikelen 6 en 7), bevat het ontwerp een regeling in verband met het actualiseren van die gegevens (artikel 10), de bewaartijd en het opnemen ervan in het inschrijvingsdossier van de landmeter-expert (artikelen 11 en 12). Het is de bedoeling om de ontworpen regeling op 1 januari 2025 in werking te laten treden (artikel 13).

3.1. Onder voorbehoud van hetgeen onder de randnummers 3.2 tot 3.4 wordt opgemerkt, kan worden aangenomen dat het ontworpen koninklijk besluit rechtsgrond vindt in de artikelen 4, §§ 4, 5 en 6, tweede lid, 16, derde lid, en 25, § 6, vijfde lid, van de wet van 27 maart 2023 'tot bescherming van het beroep en de titel van landmeter-expert en tot oprichting van een Orde van landmeters-experten', waarnaar wordt verwezen in het eerste lid van de aanhef van het ontwerp zoals het om advies is voorgelegd.[1]

3.2. Voor sommige bepalingen van het ontwerp dient als rechtsgrond beroep te worden gedaan op de algemene bevoegdheid waarover de Koning beschikt op grond van artikel 108 van de Grondwet om de wetten uit te voeren, gelezen in samenhang met bepaalde artikelen van de wet van 27 maart 2023.

Zo biedt artikel 108 van de Grondwet rechtsgrond voor de artikelen 2 en 3 van het ontwerp, gelezen in samenhang met artikel 7 van de wet van 27 maart 2023. Ook voor de artikelen 4 en 5 van het ontwerp dient als rechtsgrond beroep te worden gedaan op artikel 108 van de Grondwet, gelezen in samenhang met de artikelen 14, respectievelijk, 8 en 9 van dezelfde wet. Artikel 12, § 2, tweede lid, van het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 108 van de Grondwet, gelezen in samenhang met artikel 4, § 6, van de voornoemde wet.

[1] Het onderzoek van de rechtsgrond werd mede verricht met gebruikmaking van een rechtsgrondentabel die door de gemachtigde aan de afdeling Wetgeving werd bezorgd.

‡LW-CJEYKFDFH-HFJAGMR‡

3.3. In artikel 7, eerste lid, van het ontwerp, wordt aan een aantal bij name genoemde instanties van rechtswege toegang verleend tot het niet-openbaar gedeelte van het tableau. In artikel 7, tweede lid, van het ontwerp, worden onder andere overheidsdiensten beoogd die landmeters-experten in dienst hebben.

In artikel 4, § 5, van de wet van 27 maart 2023, wordt onder meer het volgende bepaald:

> "Voor lijsten en gegevens van het tableau die niet openbaar zijn, wordt onder de door de Koning bepaalde voorwaarden toegang verleend aan door de minister aangewezen instanties en beroepsgroeperingen en aan elke belanghebbende derde."

De aangehaalde wetsbepaling doet ervan blijken dat de wetgever de minister bevoegd heeft gemaakt om de instanties en beroepsgroeperingen aan te wijzen die onder de door de Koning bepaalde voorwaarden toegang kunnen krijgen tot het niet-openbaar gedeelte van het tableau.[2] Gelet op het beginsel van de hiërarchie der rechtsnormen staat het niet aan de Koning om de aldus door de wetgever aan de minister gedelegeerde bevoegdheid terzijde te schuiven door zelf te bepalen aan welke "instanties en beroepsgroeperingen" toegang tot het niet-openbaar gedeelte van het tableau wordt verleend.

Het bepaalde in artikel 7, eerste lid, en voor zover erin sommige overheidsdiensten worden beoogd, ook artikel 7, tweede lid, van het ontwerp, is derhalve niet in overeenstemming met artikel 4, § 5, van de wet van 27 maart 2023. Hieraan zou kunnen worden verholpen door artikel 7, eerste lid, te vervangen als volgt:

"De door de minister, bevoegd voor middenstand, aangewezen instanties en beroepsgroeperingen hebben van rechtswege toegang tot het niet-openbaar gedeelte van het tableau".

In artikel 7, tweede lid, van het ontwerp, kan dan worden volstaan met het weglaten van de beoogde overheidsdiensten.

3.4. De bepalingen van de wet van 27 maart 2023 die het ontworpen koninklijk besluit tot rechtsgrond strekken zullen overeenkomstig artikel 62 van die wet pas in werking treden "op de datum door de Koning bepaald". Tot op heden werd geen dergelijke datum van inwerkingtreding van de betrokken wetsbepalingen bepaald. Het is blijkens artikel 13 van het ontwerp evenwel de bedoeling om het ontworpen koninklijk besluit op 1 januari 2025 in werking te laten treden.

---

[2] Men houde er rekening mee dat dergelijke rechtstreekse delegaties van verordenende bevoegdheid bij wet aan een minister in het verleden aanvaard zijn geworden indien de delegatie betrekking had op aangelegenheden van bijkomstige of detailmatige aard en er objectieve redenen voorhanden waren die een dringend optreden van de uitvoerende macht vereisten, waarbij ervan wordt uitgegaan dat de rechtsgrond biedende bepalingen die dergelijke machtiging ten aanzien van de minister bevatten strikt dienen te worden geïnterpreteerd daar een rechtstreekse delegatie van die aard in principe neerkomt op een ingrijpen van de wetgever in een prerogatief dat aan de Koning als hoofd van de federale uitvoerende macht toebehoort (zie o.m. GwH 22 september 2022, nr. 109/2022, B.8.2; adv. RvS 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 14 augustus 2021 'betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie', *Parl.St.* Kamer 2020-21, nr. 55-1951/001, nrs. 58-67, p. 88-93).

‡LW-CJEYKFDFH-HFJAGMR‡

De stellers van het ontwerp zullen er moeten op toezien dat de betrokken wetsbepalingen in werking zullen zijn gesteld op het ogenblik dat de bepalingen van het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit in werking treden. Te dien einde zou kunnen worden overwogen om het ontwerp aan te vullen met een bepaling die de betrokken bepalingen van de wet van 27 maart 2023 in werking stelt. In dat geval zal als rechtsgrond daarvoor tevens een beroep moeten worden gedaan op artikel 62 van de voornoemde wet.

VORMVEREISTEN

4. Aan de gemachtigde werd gevraagd of de ontworpen regeling het voorwerp heeft uitgemaakt van een evenredigheidsbeoordeling overeenkomstig de wet van 27 oktober 2020 'betreffende een evenredigheidsbeoordeling voorafgaand aan de invoering of de wijziging van een beroepsreglementering'. De gemachtigde beantwoordde deze vraag als volgt:

> "S'agissant enfin de l'examen de proportionnalité, il n'était pas nécessaire d'en réaliser dans le cas d'espèce. Un examen de proportionnalité avait été réalisé pour la loi (voir en annexe), et toutes les informations pertinentes se trouvent dans cet examen.
>
> Le projet d'arrêté royal qui vous est soumis pour avis se concentre sur la procédure concrète d'inscription au tableau et, dans ce cadre, il modalise certaines obligations imposées par la loi.
>
> Par exemple, l'article 14, § 2, 2°, de la loi, relatif à l'inscription d'une personne morale, impose que « plus de cinquante pour cent des droits de vote sont détenus, directement ou indirectement, par des personnes autorisées à exercer la profession de géomètre-expert ». Pour modaliser cela, l'article 4, 3°, du projet d'arrêté royal prévoit que, pour être inscrite, la personne morale fournisse les données de structure d'actionnariat et les coordonnées des professionnels ayant un droit de vote. Il n'y a pas d'autre manière de s'assurer du respect de l'article 14, § 2, 2°, de la loi : le projet d'arrêté royal ne restreint donc pas une marge de manœuvre que la loi aurait laissée aux personnes morales souhaitant s'inscrire.
>
> Ce constat s'impose à l'ensemble des règles du projet relatives à l'accès à la profession : elles n'opèrent pas de restriction de marge de manœuvre. Cette restriction s'est opérée en amont, avec l'adoption de la loi. Or, pour celle-ci, l'examen de proportionnalité a déjà été réalisé. Il est donc pertinent de s'y référer pour les points que le projet d'arrêté royal modalise, à savoir les éléments concernant l'inscription.
>
> Pour le surplus, certaines des règles prévues par le projet sont des normes secondaires : elles ont uniquement trait à l'organisation interne de l'Ordre, à ses obligations et à la gestion des inscriptions (voy., par exemple, l'article 5, § 3, du projet d'arrêté royal). Ces normes ne tombent pas dans le champ d'application de la législation proportionnalité."

Voor zover het ontworpen koninklijk besluit bepalingen bevat die neerkomen op een bijkomende beperking van de toegang tot een gereglementeerd beroep zal niet kunnen worden volstaan met een loutere verwijzing naar de evenredigheidsbeoordeling die is gebeurd naar aanleiding van de totstandkoming van de wet van 27 maart 2023 en kan er bezwaarlijk van worden uitgegaan dat het ontworpen koninklijk besluit enkel "secundaire normen" ("normes secondaires") bevat die niet onder de toepassing van de wetgeving inzake evenredigheidsbeoordeling zouden vallen zoals door de gemachtigde in zijn antwoord wordt vermeld. Meer in het bijzonder lijkt artikel 8 van het ontwerp in verband met de herinschrijving op het tableau en de eruit

‡LW-CJEYKFDFH-HFJAGMR‡

voortvloeiende verplichting voor sommige personen om een bekwaamheidsexamen af te leggen, een bijkomende beperking in te houden van de toegang tot een gereglementeerd beroep.

In dat geval dient ook het ontworpen koninklijk besluit aan een evenredigheidsbeoordeling te worden onderworpen en zal moeten worden voldaan aan de openbare informatieverplichting en de overlegverplichting die worden voorgeschreven in respectievelijk de artikelen 9 en 10 van de voornoemde wet van 27 oktober 2020.

Indien als gevolg van dergelijke evenredigheidsbeoordeling of van bepaalde andere adviezen die nog niet zijn uitgebracht op het ogenblik dat de afdeling Wetgeving het voorliggende advies uitbrengt,[3] nog wijzigingen zouden worden aangebracht aan de tekst van het ontwerp van koninklijk besluit zoals die om advies is voorgelegd aan de afdeling Wetgeving,[4] zullen die wijzigingen of aanvullingen ter inachtneming van artikel 3, § 1, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, alsnog eveneens om advies aan deze laatste moeten worden voorgelegd.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

5. Rekening houdend met wat onder de randnummers 3.1 tot 3.4 is opgemerkt met betrekking tot de rechtsgrond voor het ontworpen koninklijk besluit, vervange men het eerste lid van de aanhef [5] door de volgende twee leden:

"Gelet op de Grondwet, artikel 108;

Gelet op de wet van 27 maart 2023 tot bescherming van het beroep en de titel van landmeter-expert en tot oprichting van een Orde van landmeters-experten, de artikelen 4, §§ 4 tot 6, 7 tot 9, 14, 16, derde lid, en 25, § 6, vijfde lid;".[6]

6. De verwijzingen naar de nageleefde vormvereisten in de aanhef van het ontwerp zal in voorkomend geval moeten worden aangevuld met de vermelding van de vormvereisten die zijn nagekomen op het vlak van de evenredigheidsbeoordeling (zie de opmerking onder randnummer 4).

[3] Zo werd naar het zeggen van de gemachtigde op 5 maart 2024 het ontworpen koninklijk besluit eveneens om advies voorgelegd aan de Gegevensbeschermingsautoriteit.

[4] Namelijk andere wijzigingen dan diegene waarvan in dit advies melding wordt gemaakt of wijzigingen die ertoe strekken tegemoet te komen aan hetgeen in dit advies wordt opgemerkt.

[5] In de Nederlandse tekst van dat lid moet uiteraard melding worden gemaakt van "de wet van 27 maart 2023" (niet: "de wet van 27 mars 2023").

[6] De verwijzingen naar bepalingen van de wet van 27 maart 2023 werden aangevuld met de vermelding van een aantal bepalingen van de wet die moeten worden gelezen in samenhang met artikel 108 van de Grondwet. Indien wordt ingegaan op de onder randnummer 3.4 geformuleerde suggestie om bepalingen van de wet van 27 maart 2023 in werking te stellen zal bijkomend moeten worden verwezen naar artikel 62 van die wet.

‡LW-CJEYKFDFH-HFJAGMR‡

Artikel 2

7. In artikel 2, tweede lid, van het ontwerp, wordt onder meer het geval beoogd waarin de natuurlijke persoon de inschrijving als titularis vraagt op een of meer afdelingen van een lijst van het tableau "in uitvoering van artikel 7, § 2, 1°, a) tot e), van de wet". In artikel 7, § 2, 1°, a) tot i), van de wet van 27 maart 2023, worden bewijzen van beroepskwalificatie opgesomd waarvan de aanvrager er een moet kunnen leveren bij zijn aanvraag. Er zou duidelijkheidshalve in artikel 2, tweede lid, van het ontwerp, dan ook beter worden geschreven "... op basis van een bewijs van beroepskwalificatie bedoeld in artikel 7, § 2, 1°, a) tot i), van de wet" in plaats "... in uitvoering van artikel 7, § 2, 1°, a) tot e), van de wet".

Daarenboven is onduidelijk waarom niet tevens de bewijzen van beroepskwalificatie, bedoeld in artikel 7, § 2, 1°, f) tot i), van de wet, worden beoogd in artikel 2, tweede lid, van het ontwerp. Hieromtrent om nadere toelichting verzocht, deelde de gemachtigde het volgende mee:

> "Er zijn twee organen bevoegd om de aanvragen te beoordelen: de Uitvoerende Kamer en de Beroepsopleidingscommissie.
>
> In de toekomst zullen de personen die een nieuwe aanvraag tot inschrijving indienen, een stage moeten volgen (Beroepsopleidingscommissie), maar er zijn ook personen met verworven rechten (zie artikel 10 van de wet), waardoor ze rechtstreeks hun aanvraag zullen kunnen doen als titularis. In het artikel 2 van het ontwerpbesluit hebben we de gevallen willen identificeren waarvoor enkel de Uitvoerende Kamer bevoegd is.
>
> Uit uw opmerking blijkt dat het artikel 2 ook h) en i) had moeten vermelden, hoewel de meeste personen in die categorie al een aanvraag zullen gedaan hebben voor de automatische inschrijving (zie o.a. artikel 55 van de wet), wat niet het geval zal zijn voor personen die nog bezig waren met hun opleiding.
>
> De gevallen vermeld in artikel 7, § 2, 1°, a) tot e) zullen de meest voorkomende gevallen zijn. Die aanvragen zullen behandeld worden door de Uitvoerende Kamer.
>
> De praktijkervaring bedoeld in punt f) moet beoordeeld worden door de Beroepsopleidingscommissie. Er is dus een wissel- en samenwerking tussen de Uitvoerende Kamers en de Beroepsopleidingscommissie. Op basis van artikel 9, § 5, van de wet is voorzien dat ze hun aanvraag kunnen doen bij de Beroepsopleidingscommissie. De Uitvoerende Kamer zal hun dossier voor de effectieve inschrijving op het tableau pas kunnen afhandelen nadat ze geslaagd zijn voor het bekwaamheidsexamen.
>
> Voor wat de beroepsbeoefenaars uit andere lidstaten betreft, wordt in de wet verwezen naar de wet van 12 februari 2008 betreffende de beroepskwalificaties die samen gelezen moet worden met artikel 11 van de wet. Concreet zal hun dossier ook moeten onderzocht worden door de Beroepsopleidingscommissie om na te gaan of er compenserende maatregelen nodig zijn of niet. Dat kan alleen onder strikte voorwaarden zoals beschreven in artikel 11 van de wet. De termijnen en de documenten die gevraagd mogen worden, worden vastgelegd in de richtlijn 2005/36/EG en in de wet van 12 februari 2008.
>
> Om de procedure te verduidelijken, kan overwogen worden om het artikel 2 in het ontwerp als volgt aan te passen:
>
> > De natuurlijke personen die de inschrijving als titularis vraagt op een of meer afdelingen van een lijst van het tableau in uitvoering van artikel 7, § 2, 1°, a) tot i), van de wet of de rechtspersoon die zijn inschrijving vraagt in uitvoering van

‡LW-CJEYKFDFH-HFJAGMR‡

artikel 14 van de wet, dienen hun aanvraag in via een online toepassing ter beschikking gesteld door de Orde of versturen die bij aangetekende zending of email naar de Orde.

De Orde stuurt de aanvraag door naar het bevoegde orgaan of organen. De aanvraag ingediend op basis van artikel 7, § 2, g), wordt behandeld met toepassing van artikel 7, § 4, van de wet, overeenkomstig de procedure bepaald in de wet van 12 februari 2008 betreffende de beroepskwalificaties, onverminderd artikel 11 van de wet."

De door de gemachtigde aangegeven bedoeling om in artikel 2 van het ontwerp "de gevallen [te] identificeren waarvoor enkel de Uitvoerende Kamer bevoegd is" zou op een meer expliciete en duidelijke wijze tot uitdrukking moeten worden gebracht in de tekst van het ontwerp. Het staat daarbij aan de stellers van het ontwerp om in het licht van die bedoeling zich te beperken tot bepaalde gevallen waarbij de aanvraag gepaard gaat met een specifieke bewijslevering inzake beroepskwalificatie. Het is evenwel de vraag of het door de gemachtigde geformuleerde tekstvoorstel effectief een verduidelijking van de procedure inhoudt, temeer daar dat voorstel deels neerkomt op een herneming van hetgeen reeds uit de wet voortvloeit.[7] Bovendien rijst de vraag of het effectief de bedoeling is om artikel 2, eerste lid, van het ontwerp, dat niet is behouden in het tekstvoorstel van de gemachtigde en dat betrekking heeft op het opstarten van de stage, weg te laten.

Rekening houdend met wat voorafgaat, doen de stellers van het ontwerp er goed aan om artikel 2 van het ontwerp aan een bijkomend onderzoek te onderwerpen vanuit zowel inhoudelijk als redactioneel opzicht.

Artikel 3

8. In artikel 3, 1°, van het ontwerp, wordt op een algemene wijze melding gemaakt van "de informatie vereist in artikel 4 van de wet in functie van de hoedanigheid of hoedanigheden waarvoor hij zijn inschrijving vraagt". Gelet op deze omschrijving rijst de vraag of in artikel 3, 1°, van het ontwerp, niet veeleer op een meer specifieke wijze moet worden geschreven "de informatie vereist in artikel 4, § 4, van de wet in functie van ...". Weliswaar worden de gegevens die het tableau moet bevatten, opgesomd in artikel 4, § 3, van de wet, maar luidt artikel 4, § 4, van de wet, als volgt:

"De Koning bepaalt welke lijsten en gegevens in het tableau worden bekendgemaakt naar gelang van de hoedanigheid van de ingeschreven persoon, alsmede de wijze van raadpleging van de niet-gepubliceerde gegevens die de Orde in het inschrijvingsdossier van een persoon bewaart."

[7] Dat is bijv. het geval voor "[d]e aanvraag ingediend op basis van artikel 7, § 2, g), [van de wet]" (lees: [d]e aanvraag ingediend op basis van artikel 7, § 2, 1°, g), [van de wet]".

‡LW-CJEYKFDFH-HFJAGMR‡

Het verdient aanbeveling om ook de verwijzing naar "de informatie vereist in artikel 4 van de wet" aan een bijkomend onderzoek te onderwerpen en, afhankelijk van de eraan ten grondslag liggende bedoeling, nader te specifiëren.

9. Artikel 3, 3°, van het ontwerp, maakt melding van "zijn rijksregisternummer of zijn identificatienummer in de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid of, in bijkomende orde, zijn geboortedatum en zijn domicilieadres".

Aan de gemachtigde werd gevraagd hoe de zinsnede "in bijkomende orde" ("à titre subsidiaire"), in artikel 3, 3°, van het ontwerp, precies moet worden begrepen. De gemachtigde deelde wat dat betreft het volgende mee:

> "Na de oprichting zal de Orde de toelating moeten vragen om toegang te krijgen tot het rijksregister en bisregister. Als verwerkingsverantwoordelijke op basis van artikel 27 van de wet is de Orde inderdaad verantwoordelijk voor de naleving van de GDPR-regels.
>
> Als de Orde die toelating krijgt, kan hij het rijksregisternummer of bisregisternummer gebruiken.
>
> Als de Orde geen toelating krijgt of als is er geen nummer beschikbaar is, is de geboortedatum nodig om de persoon eenduidig te kunnen identificeren. Het domicilieadres is nodig om betrokkene te kunnen contacteren indien bijkomende informatie nodig is. Dat werd al toegelicht in de memorie van toelichting bij de wet van 27 maart 2023 maar werd niet in de wet zelf hernomen omdat die informatie uiteraard niet op het tableau vermeld mag worden.
>
> De gegevens die 'in bijkomende orde' gevraagd zouden worden, zijn enkel bedoeld voor de administratieve afhandeling van het dossier en worden niet gepubliceerd op het tableau.
>
> We hebben ook "in bijkomend[e] orde" geschreven om de periode te kunnen overbruggen waarin de Orde nog geen toegang tot het rijksregister of bisregister heeft. Dat is niet voorzien bijvoorbeeld in artikel 8 van het KB van 11 september 2020 tot vaststelling van de nadere regels van het openbaar register van het Instituut van de Belastingadviseurs en de Accountants en, de toekenning van de hoedanigheid aan de personen van derde landen en aan de rechtspersonen, de regels inzake de werking van het Instituut en de voorwaarden inzake beroepsverzekering. Voor dat Instituut (ITAA) was er al een toelating voor het IAB, en merkte de GBA dat het belangrijk was dat ITAA er zelf voor zorgde dat de gegevens correct waren en dat het zich daarvoor kon beroepen o.a. op zijn toegang tot het rijksregister (punt 10 van het advies 13.2020 van 21.2.2020)."

Er valt uit het antwoord van de gemachtigde af te leiden dat de natuurlijke persoon-aanvrager in principe enkel zijn rijksregisternummer of INSZ-nummer moet bezorgen, tenzij die persoon daar niet over beschikt of de Orde geen toegang tot voormelde databanken heeft. Deze bedoeling zou duidelijker tot uitdrukking moeten worden gebracht in de tekst van het ontwerp. Te dien einde kan worden overwogen om in artikel 3, 3°, van het ontwerp, de zinsnede "in bijkomende orde" te vervangen door de zinsnede "als die gegevens niet bestaan of voor de Orde niet toegankelijk zijn".

‡LW-CJEYKFDFH-HFJAGMR‡

Artikel 4

10. Luidens artikel 4, eerste lid, 6°, van het ontwerp, moet een rechtspersoon in voorkomend geval bij zijn aanvraag het bewijs voegen dat hij in een andere lidstaat of in een derde land de hoedanigheid heeft die gelijkwaardig is verklaard aan die van een landmeter-expert. De gemachtigde deelde het volgende mee met betrekking tot deze bepaling:

> "Als gevolg van een aantal wijzigingen tijdens de redactie van het ontwerpbesluit, is punt 6° ten onrechte blijven staan voor derde landen. Aangezien er nog geen Nationale Raad is die een advies kan geven zoals voorzien in artikel 7, § 5, van de wet, mag de bepaling onder punt 6° geschrapt worden voor wat betreft de derde landen."[8]

De afdeling Wetgeving neemt hiervan akte.

11. In artikel 4, tweede lid, van het ontwerp, schrijve men "De Orde mag de gegevens bedoeld in het eerste lid, 1° tot 6° niet vragen ...".[9]

Artikel 5

12. In artikel 5, § 4, derde lid, van het ontwerp, is er een gebrek aan overeenstemming tussen de Nederlandse ("na de aanvrager te hebben gevraagd zijn verweermiddelen schriftelijk te doen gelden") en de Franse tekst ("qu'après avoir invité le demandeur à faire valoir ses moyens"). Enkel in de Nederlandse tekst wordt blijkbaar gerefereerd aan een "schriftelijke" uiteenzetting van de verweermiddelen. Beide teksten zouden op dat punt beter op elkaar moeten worden afgestemd.

Artikel 6

13. Naar analogie van de Franse tekst schrijve men in de Nederlandse tekst van artikel 6, § 4, van het ontwerp "... aan de Uitvoerende Kamer bezorgt" in plaats van "... aan de Kamer bezorgt".

Artikel 7

14. Wat betreft artikel 7, eerste lid, en – in de mate erin ook "instanties" toegang wordt verleend tot niet-openbare gegevens – artikel 7, tweede lid, van het ontwerp, kan worden volstaan met een verwijzing naar de opmerking onder randnummer 3.3.

15. Aan de gemachtigde werd gevraagd welke de verhouding is tussen artikel 7, tweede lid, van het ontwerp (toegang tot de niet-openbare inschrijvingsgegevens door overheidsinstanties

[8] In artikel 7, § 5, van de wet van 27 maart 2023 wordt bepaald dat de Koning, op voorstel of advies van de Nationale Raad van de Orde, de voorwaarden en de procedure kan vaststellen voor de inschrijving van onderdanen van derde landen die het beroep in een derde land of in een andere lidstaat uitoefenen.

[9] In de mate dat onderdeel 6° van artikel 4, eerste lid, van het ontwerp, in zijn geheel zou worden weggelaten, zal de verwijzing in artikel 4, tweede lid, van het ontwerp, uiteraard moeten worden aangepast.

‡LW-CJEYKFDFH-HFJAGMR‡

die landmeters-experten tewerkstellen, werkgevers en andere betrokken partijen) en artikel 7, derde lid, van het ontwerp (toegang tot de niet-openbare inschrijvingsgegevens door elke betrokken persoon). De gemachtigde beantwoordde deze vraag als volgt:

> "De Orde beschikt over heel wat verschillende gegevens. Sommige gegevens worden gepubliceerd op het tableau; sommige daarvan zijn voor iedereen openbaar, andere enkel onder bepaalde voorwaarden (zie eerste en tweede lid). Het gaat om een specifiek systeem voor de landmeters-experten. De memorie van toelichting bij de wet biedt de nodige uitleg. Andere gegevens worden bewaard in het inschrijvingsdossier (bvb. bewijs van permanente vorming, verzekeringsbewijs, …). De gegevens in het inschrijvingsdossier blijven bewaard gedurende 10 jaar na de schrapping of weglating van het tableau.
>
> Het tweede lid bepaalt dat een betrokken partij (overheidsdienst of werkgever die een landmeter in dienst heeft, een klant, een burger die betrokken partij is) de niet openbare gegevens uit het inschrijvingsdossier kan opvragen bij de Orde. 10 jaar na de schrapping of weglating van de beroepsbeoefenaar bewaart de Orde enkel nog de gegevens vermeld in artikel 12, § 2, tweede lid, van het ontwerpbesluit. Die gegevens worden bewaard zonder termijn. In die periode na de weglating of schrapping van de beroepsbeoefenaar, kan een betrokken persoon nog toegang vragen tot die gegevens op basis van het derde lid.
>
> Indien uw Raad dit nuttig acht, kan de inhoud van het derde lid verplaatst worden op het einde van artikel 12, § 2, waar het dan het derde lid zou worden."

De door de gemachtigde gesuggereerde integratie van het bepaalde in artikel 7, derde lid, van het ontwerp, in artikel 12, § 2, ervan, zou de transparantie van de ontworpen regeling ten goede komen en kan om die reden worden bijgetreden.

16. In artikel 7, tweede lid, van het ontwerp, wordt melding gemaakt van "elke andere betrokken partij" ("toute autre partie intéressée"); het derde lid van hetzelfde artikel heeft het over "elke betrokken persoon" ("[t]oute personne intéressée"). Het verdient aanbeveling om te opteren voor een meer eenvormige terminologie die bovendien overeenstemt met de terminologie die wordt gebruikt in artikel 4, § 5, van de wet van 27 maart 2023 ("belanghebbende derde"; "tiers intéressé").

Artikel 8

17. In artikel 8, § 2, van het ontwerp, wordt bepaald dat een persoon die om een herinschrijving vraagt nadat hij voor een periode van minstens vijf jaar van het tableau is weggelaten of nadat hij werd geschrapt en eerherstel heeft gekregen, onderworpen wordt aan een bekwaamheidsexamen.

Aan de gemachtigde werd gevraagd op welke wijze deze bepaling, die betrekking heeft op de aanvraag tot herinschrijving op het tableau, zich verhoudt tot de vrijstellingen van het bekwaamheidsexamen die volgen uit de artikelen 10 en 11 van de wet van 27 maart 2023. Dient bijvoorbeeld een persoon die valt onder de vrijstellingsregeling waarin artikel 10 van de voornoemde wet voorziet omdat hij al voor de inwerkingtreding van die wet voldeed aan de voorwaarden van de wet van 11 mei 2003 'tot bescherming van de titel en van het beroep van landmeter-expert' om het beroep uit te oefenen onder de hoedanigheid waarvoor de inschrijving wordt gevraagd (artikel 10, 1°, van de wet van 27 maart 2023), toch nog het bekwaamheidsexamen af te leggen in het geval van een aanvraag tot herinschrijving op het tableau onder de voorwaarden

‡LW-CJEYKFDFH-HFJAGMR‡

waarin artikel 8, § 2, van het ontwerp voorziet ? De gemachtigde deelde in dat verband het volgende mee:

> "De personen die beroep kunnen doen op de bepalingen van artikel 10 en 11 van de wet, zijn niet gevat door de bepaling in artikel 8, § 2, van het ontwerpbesluit. Voor artikel 10 van de wet gaat het om definitieve verworven rechten (uitdovend systeem) die voorrang hebben op de bepalingen van het ontwerpbesluit. Voor artikel 11 gaat het om de toepassing van een Europese norm, met name de richtlijn 2005/36 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties."

Over de verhouding van het bepaalde in artikel 8, § 2, van het ontwerp, tot de vrijstellingsregeling in de artikelen 10 en 11 van de wet van 27 maart 2023, zou geen onduidelijkheid mogen bestaan. Dergelijke onduidelijkheid zou immers niet enkel nefast zijn voor een rechtszekere toepassing van artikel 8, § 2, van het ontwerp, maar zou tevens vragen kunnen doen rijzen op het vlak van bijvoorbeeld de overeenstemming van die bepaling met de grondwettelijk gewaarborgde beginselen van gelijkheid en niet-discriminatie.[10]

Uit wat voorafgaat volgt dat in de tekst van artikel 8, § 2, van het ontwerp, zou moeten worden geëxpliciteerd of de erin opgenomen regeling met betrekking tot het bekwaamheidsexamen in geval van een aanvraag tot herinschrijving op het tableau, al dan niet eveneens geldt voor de personen bedoeld in de artikelen 10 en 11 van de wet van 27 maart 2023.

Artikel 9

18. Artikel 9 van het ontwerp betreft niet zozeer de herinschrijving op het tableau doch wel het eerherstel. Het opschrift van afdeling 4 van hoofdstuk 2 van het ontwerp, waarvan artikel 9 deel uitmaakt, wordt derhalve het best vervolledigd als volgt:

> "Herinschrijving op het tableau en eerherstel".

Artikel 10

19. Naar analogie van de Franse tekst vervange men in de Nederlandse tekst van artikel 10, tweede lid, van het ontwerp de woorden "de ingeschreven leden" door de woorden "de op het tableau ingeschreven leden".

[10] Zo wees de gemachtigde er nog op dat "[h]et (...) niet zomaar [is] aan te nemen dat iemand die meer dan vijf jaar weggelaten werd van het tableau, nog over de vereiste bekwaamheden beschikt om het beroep uit te oefenen. Hij kan dat aantonen door te slagen in het bekwaamheidsexamen". Dezelfde vaststelling dringt zich op ten aanzien van een persoon die zich bijvoorbeeld in de omstandigheden van het reeds aangehaalde artikel 10, 1°, van de wet van 27 maart 2023 bevindt, zodat een mogelijk verschil in behandeling dat op dat punt zou worden gemaakt tussen deze laatste categorie personen en andere aanvragers alvast niet op die grond op een pertinente wijze zou kunnen worden verantwoord.

‡LW-CJEYKFDFH-HFJAGMR‡

Artikel 11

20. Artikel 11 van het ontwerp sluit aan op hetgeen wordt bepaald in artikel 4, § 6, eerste lid, van de wet van 27 maart 2023. De gemachtigde verstrekte in dat verband de volgende toelichting:

> "Artikel 4, § 6, tweede lid, van de wet bepaalt dat de termijn bedoeld in het eerste lid de maximale bewaringstermijn is. Artikel 11 van het ontwerpbesluit heeft tot doel de 'effectieve' bewaringstermijn vast te stellen. Die 'effectieve' bewaringstermijn wordt zo vastgesteld op tien jaar en komt dus overeen met de maximale bewaringstermijn vermeld in de wet."

Het valt niet bij voorbaat uit te sluiten dat de stellers van het ontwerp kunnen opteren voor een algemene bewaartermijn van tien jaar die voor alle gegevens identiek is, maar dan zal in het licht van het beginsel van de minimale gegevensverwerking[11] toch moeten kunnen worden verantwoord waarom het niet mogelijk of noodzakelijk is dat in specifieke bewaartermijnen wordt voorzien voor gegevens op basis van de doelstelling en het type van de bedoelde gegevens en dat derhalve geen uitvoering kan of moet worden gegeven aan het bepaalde in artikel 4, § 6, derde lid, van de wet van 27 maart 2023.

*

[11] Persoonsgegevens moeten "toereikend zijn, ter zake dienend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt" en dienen te "worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen niet langer te identificeren dan voor de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt noodzakelijk is" (artikel 5, lid 1, c) en e), van Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 'betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)'.

‡LW-CJEYKFDFH-HFJAGMR‡

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique et l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE ET FONDEMENT JURIDIQUE DU PROJET

2. Le projet d'arrêté royal soumis pour avis a pour objet de régler la demande d'inscription comme géomètre-expert stagiaire, géomètre-expert personne physique ou géomètre-expert personne morale au tableau de l'Ordre des géomètres-experts (articles 2 à 5). En outre, le projet règle la façon dont une personne qui a été omise du tableau peut demander à être réinscrite et fixe les conditions régissant la réinscription (article 8). Il règle également la demande en réhabilitation qui peut être introduite par une personne ayant encouru une sanction disciplinaire de suspension ou de radiation (article 9).

Le projet contient diverses dispositions relatives aux données figurant dans le tableau précité. L'accès à ces données est ainsi réglé (articles 6 et 7) et le projet renferme un régime relatif à l'actualisation de ces données (article 10), à leur délai de conservation et à leur transcription dans le dossier d'inscription du géomètre-expert (articles 11 et 12). L'intention est de fixer l'entrée en vigueur du dispositif en projet au 1er janvier 2025 (article 13).

3.1. Sous réserve des observations formulées aux points 3.2 à 3.4, on peut admettre que l'arrêté royal en projet trouve son fondement juridique dans les articles 4, §§ 4, 5 et 6, alinéa 2, 16, alinéa 3, et 25, § 6, alinéa 5, de la loi du 27 mars 2023 'protégeant la profession et le titre de géomètre-expert et créant un Ordre des géomètres-experts', visés au premier alinéa du préambule du projet tel qu'il a été soumis pour avis [1].

3.2. Pour certaines dispositions du projet, il y a lieu d'invoquer à titre de fondement juridique le pouvoir général d'exécuter les lois dont le Roi dispose en vertu de l'article 108 de la Constitution, lu en combinaison avec certains articles de la loi du 27 mars 2023.

Ainsi, les articles 2 et 3 du projet trouvent leur fondement juridique dans l'article 108 de la Constitution, combiné avec l'article 7 de la loi du 27 mars 2023. Pour les articles 4 et 5 du projet également, il y a lieu d'invoquer à titre de fondement juridique l'article 108 de la Constitution, combiné respectivement avec l'article 14 et avec les articles 8 et 9 de la même loi. L'article 12, § 2, alinéa 2, du projet trouve son fondement juridique dans l'article 108 de la Constitution, combiné avec l'article 4, § 6, de la loi précitée.

3.3. L'article 7, alinéa 1er, du projet accorde à une série d'instances nommément désignées un accès d'office à la partie non publique du tableau. L'article 7, alinéa 2, du projet vise entre autres des autorités publiques qui emploient des géomètres-experts.

[1] Il a été procédé à l'examen du fondement juridique à l'aide notamment d'un tableau des fondements juridiques qui a été transmis par le délégué à la section de législation.

‡LW-CJEYKFDFH-HFJAGMR‡

L'article 4, § 5, de la loi du 27 mars 2023 dispose notamment ce qui suit :

> « Pour les listes et données du tableau qui ne sont pas publiques, un accès à ces données est accordé dans les conditions fixées par le Roi aux instances et groupes professionnels désignés par le ministre et à tout tiers intéressé. ».

Il ressort de la disposition légale citée que le législateur a habilité le ministre à désigner les instances et groupes professionnels qui pourront avoir accès, dans les conditions fixées par le Roi, à la partie non publique du tableau [2]. Eu égard au principe de la hiérarchie des normes juridiques, il n'appartient pas au Roi d'écarter la compétence ainsi déléguée par le législateur au ministre en déterminant Lui-même les « instances et groupes professionnels » auxquels l'accès à la partie non publique du tableau est accordé.

L'article 7, alinéa 1er, ainsi que, pour autant que certaines autorités publiques y soient visées, l'article 7, alinéa 2, du projet ne sont dès lors pas conformes à l'article 4, § 5, de la loi du 27 mars 2023. Il serait possible d'y remédier en remplaçant l'article 7, alinéa 1er, comme suit :

> « Les instances et groupes professionnels désignés par le ministre ayant les Classes moyennes dans ses attributions ont d'office accès à la partie non publique du tableau ».

Il peut alors suffire d'omettre, à l'article 7, alinéa 2, du projet, les services publics visés.

3.4. Les dispositions de la loi du 27 mars 2023 qui procurent un fondement juridique à l'arrêté royal en projet n'entreront en vigueur, conformément à l'article 62 de cette loi, qu'« à la date fixée par le Roi ». La date d'entrée en vigueur de ces dispositions légales n'a pas encore été fixée pour l'heure. Il ressort toutefois de l'article 13 du projet que l'intention est de faire entrer en vigueur l'arrêté royal en projet le 1er janvier 2025.

Les auteurs du projet veilleront à ce que les dispositions légales en question sont entrées en vigueur au moment où les dispositions du projet d'arrêté royal à l'examen entreront en vigueur. À cet effet, il pourrait être envisagé de compléter le projet par une disposition mettant en vigueur les dispositions concernées de la loi du 27 mars 2023. Dans ce cas, il conviendra également d'invoquer à titre de fondement juridique l'article 62 de la loi précitée.

[2] On tiendra compte du fait que de telles délégations directes de pouvoir réglementaire octroyées par la loi à un ministre ont été admises par le passé lorsque la délégation concernait des matières d'ordre accessoire ou de détail et qu'il existait des motifs objectifs requérant une intervention urgente du pouvoir exécutif, en partant du principe que les dispositions fournissant le fondement juridique et contenant une telle habilitation à l'égard du ministre doivent être strictement interprétées, étant donné qu'une délégation directe de cette nature signifierait en principe que le législateur empiéterait sur une prérogative qui revient au Roi en tant que chef du pouvoir exécutif fédéral (voir e. a. C.C. 22 septembre 2022, n° 109/2022, B.8.2 ; avis C.E. 68.936/AV du 7 avril 2021 sur un avant-projet devenu la loi du 14 août 2021 'relative aux mesures de police administrative lors d'une situation d'urgence épidémique', *Doc. parl.*, Chambre 2020-21, n° 55-1951/001, nos 58-67, p. 88-93).

‡LW-CJEYKFDFH-HFJAGMR‡

FORMALITÉS

4. Il a été demandé au délégué si le dispositif en projet a fait l'objet d'un examen de proportionnalité, conformément à la loi du 27 octobre 2020 'relative à un examen de proportionnalité préalable à l'adoption ou la modification d'une réglementation de profession'. Le délégué a répondu à cette question comme suit :

> « S'agissant enfin de l'examen de proportionnalité, il n'était pas nécessaire d'en réaliser dans le cas d'espèce. Un examen de proportionnalité avait été réalisé pour la loi (voir en annexe), et toutes les informations pertinentes se trouvent dans cet examen.
>
> Le projet d'arrêté royal qui vous est soumis pour avis se concentre sur la procédure concrète d'inscription au tableau et, dans ce cadre, il modalise certaines obligations imposées par la loi.
>
> Par exemple, l'article 14, § 2, 2°, de la loi, relatif à l'inscription d'une personne morale, impose que « plus de cinquante pour cent des droits de vote sont détenus, directement ou indirectement, par des personnes autorisées à exercer la profession de géomètre-expert ». Pour modaliser cela, l'article 4, 3°, du projet d'arrêté royal prévoit que, pour être inscrite, la personne morale fournisse les données de structure d'actionnariat et les coordonnées des professionnels ayant un droit de vote. Il n'y a pas d'autre manière de s'assurer du respect de l'article 14, § 2, 2°, de la loi : le projet d'arrêté royal ne restreint donc pas une marge de manœuvre que la loi aurait laissée aux personnes morales souhaitant s'inscrire.
>
> Ce constat s'impose à l'ensemble des règles du projet relatives à l'accès à la profession : elles n'opèrent pas de restriction de marge de manœuvre. Cette restriction s'est opérée en amont, avec l'adoption de la loi. Or, pour celle-ci, l'examen de proportionnalité a déjà été réalisé. Il est donc pertinent de s'y référer pour les points que le projet d'arrêté royal modalise, à savoir les éléments concernant l'inscription.
>
> Pour le surplus, certaines des règles prévues par le projet sont des normes secondaires : elles ont uniquement trait à l'organisation interne de l'Ordre, à ses obligations et à la gestion des inscriptions (voy., par exemple, l'article 5, § 3, du projet d'arrêté royal). Ces normes ne tombent pas dans le champ d'application de la législation proportionnalité. ».

Dans la mesure où l'arrêté royal en projet contient des dispositions qui reviennent à introduire une limitation supplémentaire de l'accès à une profession réglementée, il ne pourra pas suffire de mentionner une simple référence à l'examen de proportionnalité qui a été réalisé à l'occasion de l'élaboration de la loi du 27 mars 2023 et l'on peut difficilement considérer que l'arrêté royal en projet ne contient que des « normes secondaires » ("secundaire normen") ne relevant pas de l'application de la législation relative à l'examen de proportionnalité, comme l'a mentionné le délégué dans sa réponse. C'est plus précisément l'article 8 du projet, relatif à la réinscription au tableau et à l'obligation qui en découle pour certaines personnes de passer un examen d'aptitude, qui semble impliquer une limitation supplémentaire de l'accès à une profession réglementée.

Dans ce cas, l'arrêté royal en projet doit également faire l'objet d'un examen de proportionnalité et il y aura lieu de satisfaire à l'obligation d'information publique ainsi qu'à l'obligation de concertation prescrites respectivement par les articles 9 et 10 de la loi précitée du 27 octobre 2020.

#LW-CJEYKFDFH-HFJAGMR#

Si, suite à un tel examen de proportionnalité ou à certains autres avis qui n'auront pas encore été émis au moment où la section de législation aura donné le présent avis [3], des modifications sont encore apportées au texte du projet d'arrêté royal tel qu'il a été soumis pour avis à la section de législation [4], ces modifications ou compléments devront encore être soumis pour avis à la section de législation, conformément à l'article 3, § 1er, alinéa 1er, des lois coordonnées sur le Conseil d'État.

EXAMEN DU TEXTE

Préambule

5. Compte tenu des observations formulées aux points 3.1 à 3.4 à propos du fondement juridique de l'arrêté royal en projet, on remplacera le premier alinéa du préambule [5] par les deux alinéas suivants :

« Vu la Constitution, l'article 108 ;

Vu la loi du 27 mars 2023 protégeant la profession et le titre de géomètre-expert et créant un Ordre des géomètres-experts, les articles 4, §§ 4 à 6, 7 à 9, 14, 16, alinéa 3, et 25, § 6, alinéa 5 ; » [6].

6. Les références aux formalités accomplies dans le préambule du projet seront le cas échéant complétées par la mention des formalités qui ont été accomplies au niveau de l'examen de proportionnalité (voir l'observation formulée au point 4).

Article 2

7. L'article 2, alinéa 2, du projet vise entre autres le cas où la personne physique demande l'inscription comme titulaire sur une ou des sections d'une liste du tableau « en application de l'article 7, § 2, 1°, a) à e), de la loi ». L'article 7, § 2, 1°, a) à i), de la loi du 27 mars 2023 énumère les preuves de qualification professionnelle dont l'une doit pouvoir être fournie par le demandeur lors de sa demande. Par souci de clarté, il conviendrait dès lors d'écrire, à l'article 2, alinéa 2, du projet, « ... sur la base d'une preuve de qualification professionnelle visée

[3] Selon le délégué, l'arrêté royal en projet a également été soumis le 5 mars 2024 pour avis à l'Autorité de protection des données.

[4] À savoir d'autres modifications que celles dont fait état le présent avis ou que celles visant à répondre aux observations formulées dans le présent avis.

[5] Le texte néerlandais de cet alinéa doit évidemment mentionner « de wet van 27 maart 2023 » (et non : « de wet van 27 mars 2023 »).

[6] Les références aux dispositions de la loi du 27 mars 2023 ont été complétées par la mention d'une série de dispositions de la loi qui doivent être combinées avec l'article 108 de la Constitution. S'il est donné suite à la suggestion formulée au point 3.4 de faire entrer en vigueur des dispositions de la loi du 27 mars 2023, il faudra également faire référence à l'article 62 de cette loi.

‡LW-CJEYKFDFH-HFJAGMR‡

à l'article 7, § 2, 1°, a) à i), de la loi », plutôt que « ...en application de l'article 7, § 2, 1°, a) à e), de la loi ».

De plus, il n'apparaît pas clairement pourquoi les preuves de qualification professionnelle, visées à l'article 7, § 2, 1°, f) à i), de la loi, ne sont pas également visées à l'article 2, alinéa 2, du projet. Invité à fournir des éclaircissements sur ce point, le délégué a communiqué ce qui suit :

« Er zijn twee organen bevoegd om de aanvragen te beoordelen: de Uitvoerende Kamer en de Beroepsopleidingscommissie.

In de toekomst zullen de personen die een nieuwe aanvraag tot inschrijving indienen, een stage moeten volgen (Beroepsopleidingscommissie), maar er zijn ook personen met verworven rechten (zie artikel 10 van de wet), waardoor ze rechtstreeks hun aanvraag zullen kunnen doen als titularis. In het artikel 2 van het ontwerpbesluit hebben we de gevallen willen identificeren waarvoor enkel de Uitvoerende Kamer bevoegd is.

Uit uw opmerking blijkt dat het artikel 2 ook h) en i) had moeten vermelden, hoewel de meeste personen in die categorie al een aanvraag zullen gedaan hebben voor de automatische inschrijving (zie o.a. artikel 55 van de wet), wat niet het geval zal zijn voor personen die nog bezig waren met hun opleiding.

De gevallen vermeld in artikel 7, § 2, 1°, a) tot e) zullen de meest voorkomende gevallen zijn. Die aanvragen zullen behandeld worden door de Uitvoerende Kamer.

De praktijkervaring bedoeld in punt f) moet beoordeeld worden door de Beroepsopleidingscommissie. Er is dus een wissel- en samenwerking tussen de Uitvoerende Kamers en de Beroepsopleidingscommissie. Op basis van artikel 9, § 5, van de wet is voorzien dat ze hun aanvraag kunnen doen bij de Beroepsopleidingscommissie. De Uitvoerende Kamer zal hun dossier voor de effectieve inschrijving op het tableau pas kunnen afhandelen nadat ze geslaagd zijn voor het bekwaamheidsexamen.

Voor wat de beroepsbeoefenaars uit andere lidstaten betreft, wordt in de wet verwezen naar de wet van 12 februari 2008 betreffende de beroepskwalificaties die samen gelezen moet worden met artikel 11 van de wet. Concreet zal hun dossier ook moeten onderzocht worden door de Beroepsopleidingscommissie om na te gaan of er compenserende maatregelen nodig zijn of niet. Dat kan alleen onder strikte voorwaarden zoals beschreven in artikel 11 van de wet. De termijnen en de documenten die gevraagd mogen worden, worden vastgelegd in de richtlijn 2005/36/EG en in de wet van 12 februari 2008.

Om de procedure te verduidelijken, kan overwogen worden om het artikel 2 in het ontwerp als volgt aan te passen:

De natuurlijke personen die de inschrijving als titularis vraagt op een of meer afdelingen van een lijst van het tableau in uitvoering van artikel 7, § 2, 1°, a) tot i), van de wet of de rechtspersoon die zijn inschrijving vraagt in uitvoering van artikel 14 van de wet, dienen hun aanvraag in via een online toepassing ter beschikking gesteld door de Orde of versturen die bij aangetekende zending of email naar de Orde.

De Orde stuurt de aanvraag door naar het bevoegde orgaan of organen. De aanvraag ingediend op basis van artikel 7, § 2, g), wordt behandeld met toepassing van artikel 7, § 4, van de wet, overeenkomstig de procedure bepaald in de wet van 12 februari 2008 betreffende de beroepskwalificaties, onverminderd artikel 11 van de wet. ».

#LW-CJEYKFDFH-HFJAGMR#

L'intention exposée par le délégué d'identifier, à l'article 2 du projet, les cas qui relèvent de la compétence de la seule Chambre exécutive devrait être exprimée de façon plus explicite et plus claire dans le texte du projet. À cet égard, il appartient aux auteurs du projet de se limiter, à la lumière de cette intention, à certains cas dans lesquels la demande va de pair avec la fourniture d'une preuve spécifique en matière de qualification professionnelle. La question se pose toutefois de savoir si la proposition de texte formulée par le délégué précise effectivement la procédure, d'autant plus que la proposition revient en partie à reproduire ce qui découle déjà de la loi [7]. Par ailleurs, la question se pose également de savoir si l'intention est effectivement d'omettre l'article 2, alinéa 1er, du projet, qui n'a pas été conservé dans la proposition de texte du délégué et qui concerne le début du stage.

Eu égard à ce qui précède, les auteurs du projet seraient bien avisés de soumettre l'article 2 du projet à un examen complémentaire tant du point de vue du contenu que du point de vue rédactionnel.

Article 3

8. L'article 3, 1°, du projet vise de façon générale « les informations requises à l'article 4 de la loi en fonction de la ou des qualités sous laquelle ou lesquelles elle demande son inscription ». Vu cette description, la question se pose de savoir si, à l'article 3, 1°, du projet, il ne conviendrait pas d'écrire de façon plus spécifique « les informations requises à l'article 4, § 4, de la loi en fonction de... ». Certes, les données que le tableau doit contenir sont énumérées à l'article 4, § 3, de la loi, mais l'article 4, § 4, est rédigé en ces termes :

« Le Roi détermine les listes et données qui sont publiées au tableau en fonction de la qualité de la personne inscrite ainsi que les modalités de consultation des données non publiées qui sont conservées par l'Ordre dans le dossier d'inscription d'une personne. ».

Il est recommandé de soumettre également la référence aux « informations requises à l'article 4 de la loi » à un examen complémentaire et de la préciser en fonction de l'intention qui y préside.

9. L'article 3, 3°, du projet, fait mention de « son numéro de registre national ou son numéro d'identification dans la Banque-Carrefour de la Sécurité Sociale ou, à titre subsidiaire, sa date de naissance et l'adresse de son domicile ».

Il a été demandé au délégué ce qu'il y a lieu d'entendre précisément par le segment de phrase « à titre subsidiaire » (« in bijkomende orde »), à l'article 3, 3°, du projet. Sur ce point, le délégué a communiqué ce qui suit :

> « Na de oprichting zal de Orde de toelating moeten vragen om toegang te krijgen tot het rijksregister en bisregister. Als verwerkingsverantwoordelijke op basis van artikel 27 van de wet is de Orde inderdaad verantwoordelijk voor de naleving van de GDPR-regels.

[7] Tel est p. ex. le cas pour "[d]e aanvraag ingediend op basis van artikel 7, § 2, g), [van de wet]" (lire : [d]e aanvraag ingediend op basis van artikel 7, § 2, 1°, g), [van de wet]".

‡LW-CJEYKFDFH-HFJAGMR‡

Als de Orde die toelating krijgt, kan hij het rijksregisternummer of bisregisternummer gebruiken.

Als de Orde geen toelating krijgt of als is er geen nummer beschikbaar is, is de geboortedatum nodig om de persoon eenduidig te kunnen identificeren. Het domicilieadres is nodig om betrokkene te kunnen contacteren indien bijkomende informatie nodig is. Dat werd al toegelicht in de memorie van toelichting bij de wet van 27 maart 2023 maar werd niet in de wet zelf hernomen omdat die informatie uiteraard niet op het tableau vermeld mag worden.

De gegevens die 'in bijkomende orde' gevraagd zouden worden, zijn enkel bedoeld voor de administratieve afhandeling van het dossier en worden niet gepubliceerd op het tableau.

We hebben ook "in bijkomend[e] orde" geschreven om de periode te kunnen overbruggen waarin de Orde nog geen toegang tot het rijksregister of bisregister heeft. Dat is niet voorzien bijvoorbeeld in artikel 8 van het KB van 11 september 2020 tot vaststelling van de nadere regels van het openbaar register van het Instituut van de Belastingadviseurs en de Accountants en, de toekenning van de hoedanigheid aan de personen van derde landen en aan de rechtspersonen, de regels inzake de werking van het Instituut en de voorwaarden inzake beroepsverzekering. Voor dat Instituut (ITAA) was er al een toelating voor het IAB, en merkte de GBA dat het belangrijk was dat ITAA er zelf voor zorgde dat de gegevens correct waren en dat het zich daarvoor kon beroepen o.a. op zijn toegang tot het rijksregister (punt 10 van het advies 13.2020 van 21.2.2020). ».

Il se déduit de la réponse du délégué que le demandeur-personne physique ne doit en principe communiquer que son numéro de registre national ou son NISS, sauf si cette personne n'en a pas ou si l'Ordre n'a pas accès aux banques de données précitées. Cette intention devrait être exprimée plus clairement dans le texte du projet. À cette fin, il peut être envisagé de remplacer, à l'article 3, 3°, du projet, le segment de phrase « à titre subsidiaire » par le segment de phrase « si ces données n'existent pas ou ne sont pas accessibles pour l'Ordre ».

Article 4

10. En vertu de l'article 4, alinéa 1er, 6°, du projet, une personne morale doit, le cas échéant, joindre à sa demande la preuve qu'elle a, dans un autre État membre ou dans un pays tiers, la qualité reconnue comme équivalente à celle de géomètre-expert. En ce qui concerne cette disposition, le délégué a communiqué ce qui suit :

« Als gevolg van een aantal wijzigingen tijdens de redactie van het ontwerpbesluit, is punt 6° ten onrechte blijven staan voor derde landen. Aangezien er nog geen Nationale Raad is die een advies kan geven zoals voorzien in artikel 7, § 5, van de wet, mag de bepaling onder punt 6° geschrapt worden voor wat betreft de derde landen. » [8].

La section de législation en prend acte.

[8] L'article 7, § 5, de la loi du 27 mars 2023 dispose que le Roi peut, sur proposition ou avis du Conseil national de l'Ordre, fixer les conditions et la procédure d'inscription de ressortissants de pays tiers qui exercent la profession dans un pays tiers ou un autre État membre.

‡LW-CJEYKFDFH-HFJAGMR‡

11. À l'article 4, alinéa 2, du projet, on écrira « L'Ordre ne peut pas demander les données visées à l'alinéa 1er, 1° à 6°…» [9].

Article 5

12. À l'article 5, § 4, alinéa 3, du projet, on observe une discordance entre le texte néerlandais (« na de aanvrager te hebben gevraagd zijn verweermiddelen schriftelijk te doen gelden ») et le texte français (« qu'après avoir invité le demandeur à faire valoir ses moyens »). Le texte néerlandais vise manifestement un exposé « écrit » des moyens de défense. Les deux textes devraient être mieux harmonisés sur ce point.

Article 6

13. Par analogie avec le texte français, on écrira dans le texte néerlandais de l'article 6, § 4, du projet « ... aan de Uitvoerende Kamer bezorgt » au lieu de « ... aan de Kamer bezorgt ».

Article 7

14. En ce qui concerne l'article 7, alinéa 1er, et – dans la mesure où des « instances » se voient également octroyer l'accès à des données non publiques – l'article 7, alinéa 2, du projet, une référence à l'observation formulée au point 3.3 peut suffire.

15. Il a été demandé au délégué comment s'articulent l'article 7, alinéa 2, du projet (accès aux données d'inscription non publiques par les autorités publiques qui emploient des géomètres-experts, des employeurs et d'autres parties concernées) et l'article 7, alinéa 3, du projet (accès aux données d'inscription non publiques par toute personne intéressée). Le délégué a répondu à cette question en ces termes :

> « De Orde beschikt over heel wat verschillende gegevens. Sommige gegevens worden gepubliceerd op het tableau; sommige daarvan zijn voor iedereen openbaar, andere enkel onder bepaalde voorwaarden (zie eerste en tweede lid). Het gaat om een specifiek systeem voor de landmeters-experten. De memorie van toelichting bij de wet biedt de nodige uitleg. Andere gegevens worden bewaard in het inschrijvingsdossier (bvb. bewijs van permanente vorming, verzekeringsbewijs, …). De gegevens in het inschrijvingsdossier blijven bewaard gedurende 10 jaar na de schrapping of weglating van het tableau.
>
> Het tweede lid bepaalt dat een betrokken partij (overheidsdienst of werkgever die een landmeter in dienst heeft, een klant, een burger die betrokken partij is) de niet openbare gegevens uit het inschrijvingsdossier kan opvragen bij de Orde. 10 jaar na de schrapping of weglating van de beroepsbeoefenaar bewaart de Orde enkel nog de gegevens vermeld in artikel 12, § 2, tweede lid, van het ontwerpbesluit. Die gegevens worden bewaard zonder termijn. In die periode na de weglating of schrapping van de beroepsbeoefenaar, kan een betrokken persoon nog toegang vragen tot die gegevens op basis van het derde lid.

[9] Si le point 6° de l'article 4, alinéa 1er, du projet est entièrement omis, le renvoi figurant à l'article 4, alinéa 2, du projet sera naturellement adapté.

‡LW-CJEYKFDFH-HFJAGMR‡

Indien uw Raad dit nuttig acht, kan de inhoud van het derde lid verplaatst worden op het einde van artikel 12, § 2, waar het dan het derde lid zou worden. ».

L'intégration, suggérée par le délégué, de l'article 7, alinéa 3, du projet, dans son article 12, § 2, favoriserait la transparence du dispositif en projet et peut dès lors être accueillie.

16. L'article 7, alinéa 2, du projet, fait mention de « toute autre partie intéressée » (« elke andere betrokken partij ») ; l'alinéa 3 du même article vise « [t]oute personne intéressée » (« elke betrokken persoon »). Il est recommandé d'opter pour une terminologie plus uniforme correspondant en outre à la terminologie utilisée à l'article 4, § 5, de la loi du 27 mars 2023 (« tiers intéressé » ; « belanghebbende derde »).

Article 8

17. L'article 8, § 2, du projet dispose qu'une personne qui demande à être réinscrite après avoir été omise du tableau pour une période d'au moins cinq ans ou après avoir été radiée et réhabilitée est soumise à un examen d'aptitude.

Il a été demandé au délégué comment cette disposition, qui concerne la demande de réinscription au tableau, s'articule avec les dispenses d'examen d'aptitude qui découlent des articles 10 et 11 de la loi du 27 mars 2023. Une personne qui relève du régime de dispense prévu par l'article 10 de la loi précitée, parce qu'elle répondait déjà, avant l'entrée en vigueur de cette loi, aux conditions de la loi du 11 mai 2003 'protégeant le titre et la profession de géomètre-experts' pour exercer la profession sous la qualité pour laquelle l'inscription est demandée (article 10, 1°, de la loi du 27 mars 2023), doit-elle par exemple tout de même encore passer l'examen d'aptitude dans le cas d'une demande de réinscription au tableau aux conditions prévues par l'article 8, § 2, du projet ? À cet égard, le délégué a déclaré ce qui suit :

« De personen die beroep kunnen doen op de bepalingen van artikel 10 en 11 van de wet, zijn niet gevat door de bepaling in artikel 8, § 2, van het ontwerpbesluit. Voor artikel 10 van de wet gaat het om definitieve verworven rechten (uitdovend systeem) die voorrang hebben op de bepalingen van het ontwerpbesluit. Voor artikel 11 gaat het om de toepassing van een Europese norm, met name de richtlijn 2005/36 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties. ».

Il ne devrait exister aucune ambiguïté quant à l'articulation de l'article 8, § 2, du projet avec le régime de dispense prévu aux articles 10 et 11 de la loi du 27 mars 2023. En effet, non seulement une telle ambiguïté serait néfaste pour une application juridiquement sûre de l'article 8, § 2, du projet, mais elle pourrait également soulever des questions au niveau par exemple de la conformité de cette disposition avec les principes d'égalité et de non-discrimination garantis par la Constitution [10].

[10] Ainsi, le délégué a encore souligné ce qui suit : « [h]et is niet zomaar aan te nemen dat iemand die meer dan vijf jaar weggelaten werd van het tableau, nog over de vereiste bekwaamheden beschikt om het beroep uit te oefenen. Hij kan dat aantonen door te slagen in het bekwaamheidsexamen ». Cette constatation s'impose à l'égard d'une personne qui se trouve par exemple dans les conditions de l'article 10, 1°, déjà cité, de la loi du 27 mars 2023, de sorte qu'une

‡LW-CJEYKFDFH-HFJAGMR‡

Il ressort de ce qui précède que dans le texte de l'article 8, § 2, du projet, il conviendrait de préciser si le régime qui y figure concernant l'examen d'aptitude dans le cas d'une demande de réinscription au tableau s'applique également ou non aux personnes visées dans les articles 10 et 11 de la loi du 27 mars 2023.

Article 9

18. L'article 9 du projet ne concerne pas tant la réinscription au tableau qu'une réhabilitation. Il sera par conséquent préférable de compléter l'intitulé de la section 4 du chapitre 2 du projet, dont fait partie l'article 9, de la façon suivante :

« Réinscription au tableau et réhabilitation ».

Article 10

19. Par analogie avec le texte français, on remplacera, dans le texte néerlandais de l'article 10, alinéa 2, du projet, les mots « de ingeschreven leden » par les mots « de op het tableau ingeschreven leden ».

Article 11

20. L'article 11 du projet est conforme à l'article 4, § 6, alinéa 1er, de la loi du 27 mars 2023. À cet égard, le délégué a fourni l'explication suivante :

> « Artikel 4, § 6, tweede lid, van de wet bepaalt dat de termijn bedoeld in het eerste lid de maximale bewaringstermijn is. Artikel 11 van het ontwerpbesluit heeft tot doel de 'effectieve' bewaringstermijn vast te stellen. Die 'effectieve' bewaringstermijn wordt zo vastgesteld op tien jaar en komt dus overeen met de maximale bewaringstermijn vermeld in de wet. ».

éventuelle différence de traitement qui pourrait survenir sur ce point entre cette dernière catégorie de personnes et d'autres demandeurs ne pourrait en tout cas pas se justifier sur cette base de manière pertinente.

‡LW-CJEYKFDFH-HFJAGMR‡

Il ne peut pas être exclu *a priori* que les auteurs du projet puissent opter pour un délai de conservation général de dix ans identique pour toutes les données, mais dans ce cas, à la lumière du principe de minimisation des données [11], il faudra tout de même pouvoir justifier pourquoi il n'est pas possible ou nécessaire de prévoir des délais de conservation spécifiques pour des données sur la base de la finalité et du type des données visées et, par conséquent, justifier qu'il n'est pas possible ou qu'il ne faut pas mettre en œuvre l'article 4, § 6, alinéa 3, de la loi du 27 mars 2023.

DE GRIFFIER – LE GREFFIER

Ilse ANNÉ

DE EERSTE VOORZITTER – LE PREMIER PRÉSIDENT

Wilfried VAN VAERENBERGH

[11] Les données à caractère personnel doivent être « adéquates, pertinentes et limitées à ce qui est nécessaire au regard des finalités pour lesquelles elles sont traitées » et doivent être « conservées sous une forme permettant l'identification des personnes concernées pendant une durée n'excédant pas celle nécessaire au regard des finalités pour lesquelles elles sont traitées » (article 5, paragraphe 1, c) et e), du règlement (UE) 2016/679 du Parlement européen et du Conseil du 27 avril 2016 'relatif à la protection des personnes physiques à l'égard du traitement des données à caractère personnel et à la libre circulation de ces données, et abrogeant la directive 95/46/CE (règlement général sur la protection des données)'.

‡LW-CJEYKFDFH-HFJAGMR‡